

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ

Οι Απόψεις των Νέων Ανθρώπων για την Ενιαία Εκπαίδευση

Στις 17 Σεπτεμβρίου 2007, στα πλαίσια της Πορτογαλικής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Υπουργείο Παιδείας της Πορτογαλίας διοργάνωσε μαζί με τον Ευρωπαϊκό Φορέα για την Ανάπτυξη της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης Ευρωπαϊκή Ακρόαση: «Οι Απόψεις των Νέων: Αντιμετωπίζοντας τη Διαφορετικότητα στην Εκπαίδευση».

Οι προτάσεις που συζητήθηκαν από νέους ανθρώπους με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες από 29 χώρες¹, που φοιτούν στη μέση, τεχνική και ανώτερη εκπαίδευση, οδήγησαν στη «Διακήρυξη της Λισσαβώνας – Οι απόψεις των νέων ανθρώπων για την Ενιαία Εκπαίδευση». Αυτή η Διακήρυξη καλύπτει όσα οι νέοι άνθρωποι παρουσίασαν στην ολομέλεια, στην Αίθουσα της Δημοκρατίας, στη Λισσαβώνα, αναφορικά με τα δικαιώματα, τις ανάγκες, τις προκλήσεις και τις εισηγήσεις τους ώστε να πετύχουν στην ενιαία εκπαίδευση.

Η Διακήρυξη βρίσκεται στα πλαίσια προηγούμενων επίσημων Ευρωπαϊκών και Διεθνών εγγράφων στον τομέα της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης όπως: το «Ψήφισμα του Συμβουλίου αναφορικά με την ένταξη των παιδιών και των νέων ανθρώπων με αναπηρίες στα συνηθισμένα συστήματα της εκπαίδευσης» (ΕΚ, 1990), η «Διακήρυξη της Σαλαμάνκας και το Σχέδιο Δράσης για την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση» (Ουνέσκο, 1994), η «Χάρτα του Λουξεμβούργου» (Πρόγραμμα Ήλιος, 1996), το «Ψήφισμα του Συμβουλίου για ίσες ευκαιρίες των παιδιών και των φοιτητών με αναπηρίες στην αγωγή και εκπαίδευση» (ΕΚ, 2003), η «Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων Με Αναπηρίες» (Ηνωμένα Έθνη, 2006).

1. Οι Νέοι Άνθρωποι συμφώνησαν στα ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ τους:

- Έχουμε το δικαίωμα να μας σέβονται και να μην μας αντιμετωπίζουν με διάκριση. Δε θέλουμε συμπάθεια, θέλουμε να μας σέβονται ως αυριανούς ενήλικες που θα πρέπει να ζήσουν και να εργαστούν σε ένα συνηθισμένο περιβάλλον.
- Έχουμε το δικαίωμα για τις ίδιες ευκαιρίες όπως όλοι οι άλλοι, αλλά με την απαραίτητη στήριξη για να καλύψουμε τις ανάγκες μας. Δεν πρέπει να παραγνωρίζονται οι ανάγκες κανενός.
- Έχουμε το δικαίωμα να κάνουμε τις επιλογές μας και να παίρνουμε τις δικές μας αποφάσεις. Η φωνή μας χρειάζεται να ακουστεί.
- Έχουμε το δικαίωμα να ζήσουμε ανεξάρτητα. Θέλουμε επίσης να έχουμε οικογένεια και θέλουμε ένα σπίτι προσαρμοσμένο στις ανάγκες μας. Πολλοί από εμάς θέλουν να έχουν τη δυνατότητα να σπουδάσουν σε πανεπιστήμιο. Θέλουμε επίσης να εργαστούμε και δε θέλουμε να είμαστε χωριστά από τους άλλους ανθρώπους που δεν έχουν αναπηρίες.
- Ο καθένας στην κοινωνία πρέπει να ενήμερος, να κατανοεί και να σέβεται τα δικαιώματά μας.

2. Οι Νέοι Άνθρωποι εξέφρασαν ξεκάθαρες απόψεις για τις κύριες ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ που συνάντησαν στην εκπαίδευσή τους:

- Γενικά λάβαμε ικανοποιητική στήριξη στην εκπαίδευσή μας, αλλά χρειάζεται να υπάρξει

¹ Αυστρία, Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Εσθονία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Λεττονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχία και Φινλανδία.

περισσότερη πρόοδος.

- Η πρόσβαση των κτιρίων βελτιώνεται. Θέματα διακίνησης και πρόσβασης στο περιβάλλον των κτιρίων είναι ολοένα και περισσότερο θέμα για συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων.
- Η αναπηρία είναι πιο ορατή στην κοινωνία.
- Η τεχνολογία στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές βελτιώνεται και είναι διαθέσιμα καλά-δομημένα ηλεκτρονικά βιβλία.

3. Οι Νέοι Άνθρωποι επισήμαναν ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ και ΑΝΑΓΚΕΣ:

- Οι ανάγκες πρόσβασης είναι διαφορετικές για διαφορετικούς ανθρώπους. Υπάρχουν διαφορετικά εμπόδια πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κοινωνία για ανθρώπους με διαφορετικές ειδικές ανάγκες, όπως για παράδειγμα:
 - Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και των εξετάσεων κάποιιοι από εμάς χρειάζονται περισσότερο χρόνο.
 - Κάποτε χρειαζόμαστε προσωπικούς βοηθούς στις τάξεις μας.
 - Χρειάζεται να έχουμε πρόσβαση σε προσαρμοσμένο υλικό την ίδια ώρα με τους συμμαθητές μας.
- Η ελεύθερη επιλογή θεμάτων για σπουδές είναι κάποτε περιορισμένη λόγω μη προσβάσιμων κτιρίων, μη ικανοποιητικής τεχνολογίας και πρόσβασης σε υλικό (εξοπλισμό, βιβλία).
- Χρειαζόμαστε θέματα και δεξιότητες που είναι σημαντικά σε μας και στη μελλοντική μας ζωή.
- Χρειαζόμαστε σωστή καθοδήγηση καθόλη τη διάρκεια της σχολικής μας εκπαίδευσης αναφορικά με το τι είναι κατορθωτό να κάνουμε στο μέλλον που να βασίζεται στις ατομικές μας ανάγκες.
- Υπάρχει ακόμη έλλειψη γνώσης για την αναπηρία. Δάσκαλοι, άλλα παιδιά και μερικοί γονείς έχουν κάποτε αρνητική στάση απέναντί μας. Οι μη ανάπηροι άνθρωποι πρέπει να γνωρίζουν ότι μπορούν να ρωτήσουν ένα ανάπηρο άτομο αν χρειάζεται βοήθεια ή όχι.

4. Οι Νέοι Άνθρωποι εξέφρασαν τις απόψεις τους για την ΕΝΙΑΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

- Είναι πολύ σημαντικό να δώσεις στον καθένα την ελευθερία να επιλέξει πού θέλει να εκπαιδευτεί.
- Η ενιαία εκπαίδευση είναι καλύτερη αν οι συνθήκες είναι σωστές για μας. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχει η απαραίτητη στήριξη, ο εξοπλισμός και οι εκπαιδευμένοι δάσκαλοι. Οι δάσκαλοι πρέπει να έχουν κίνητρα, να είναι καλά ενημερωμένοι και να αντιλαμβάνονται τις ανάγκες μας. Πρέπει να είναι καλά εκπαιδευμένοι, να ρωτούν τι χρειαζόμαστε και να είναι καλά συντονισμένοι μεταξύ τους κατά τη διάρκεια όλων των σχολικών ετών.
- Βλέπουμε πολλά ωφέλη στην ενιαία εκπαίδευση: αποκτούμε περισσότερες κοινωνικές δεξιότητες, ζούμε μεγαλύτερες εμπειρίες, μαθαίνουμε πώς να τα καταφέρουμε στον πραγματικό κόσμο, χρειαζόμαστε να έχουμε και να αλληλεπιδρούμε με φίλους με ή χωρίς ειδικές ανάγκες.
- Η ενιαία εκπαίδευση με εξατομικευμένη, εξειδικευμένη στήριξη είναι η καλύτερη προετοιμασία για την ανώτερη εκπαίδευση. Εξειδικευμένα κέντρα θα μπορούσαν να είναι βοηθητικά, να μας στηρίζουν και να ενημερώνουν κατάλληλα τα πανεπιστήμια σχετικά με τη βοήθεια που χρειαζόμαστε.
- Η ενιαία εκπαίδευση είναι ωφέλιμη τόσο σε μας όσο και στον καθένα.

Οι Νέοι Άνθρωποι ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΑΝ:

Εμείς είμαστε αυτοί που θα κτίσουμε το μέλλον μας. Χρειάζεται να απαλείψουμε τα

εμπόδια που υπάρχουν τόσο μέσα μας όσο και μέσα στους άλλους ανθρώπους χωρίς αναπηρίες. Πρέπει να αναπτύξουμε τις δυνατότητές μας πέραν από την αναπηρία μας- τότε ο κόσμος θα μας αποδεκτεί καλύτερα.

Λισσαβώνα, Σεπτέμβρης 2007

Η παραγωγή αυτού του εγγράφου έγινε δυνατή με τη στήριξη των χωρών μελών του Φορέα όπως επίσης και της Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, Αγωγής (Training) και Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
http://europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/index_en.htm

